

Posun v charakteru budoucích operací: Joint Doctrine Publication 3-40

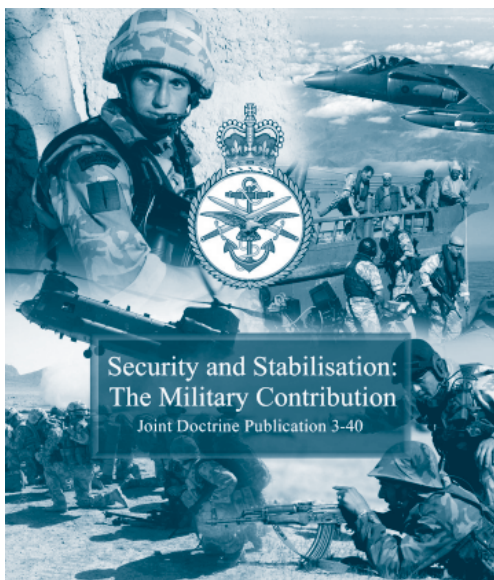
VOJENSKÉ UMĚNÍ

Úspěšné provedení vojenské operace vyžaduje intelektuálně rigorózní, jasně rozčleněný a empiricky založený rámec chápání faktů, a zejména jejich souvislostí, což s sebou přináší výhodu pro ozbrojené síly dané země a jejím pravděpodobným partnerům. Tento rámec je nezbytně nutný pro řešení konfliktu a společný základ jeho pochopení se nazývá doktrínou.

Dokument „Security and Stabilisation: The Military Contribution“ byl vytvořen kolektivem autorů a vydán institucí Development, Concepts and Doctrine Centre (DCDC) ministerstva obrany Velké Británie a mezi autory jednotlivých kapitol lze najít jak vysoké funkcionáře ministerstva obrany a ministerstva zahraničních věcí Velké Británie, vědecké kapacity známých univerzit, ale i představitele nevládních organizací jako například Transparency International. V elektronické verzi je k dispozici k nahlédnutí a stažení na adrese www.dcdc.mod.uk.

Publikace je podobně jako další dokumenty publikace řady Joint Doctrine Publications, z nichž jsou některé rovněž ke stažení na uvedené stránce, vytvořena jako návod na způsob, jakým by měli vojenští odborníci v obecné rovině řešit úkoly spojené s vyčleněním příspěvku ozbrojených sil k řešení otázek stability rozpadajících se států a států potýkajících se s problémy v oblasti své vnitřní bezpečnosti. Je tedy primárně určena pro velitele a důstojníky jejich štábů, kteří se zabývají stabilizačními operacemi na úrovni společných sil nebo tuto problematiku studují. Zcela bezpochyby ji lze vřele doporučit jako velmi vhodný studijní materiál pro příslušníky kariérových kurzů celoživotního vzdělávání, jež jsou pravidelně organizovány na Univerzitě obrany v Brně (kurz vyšších důstojníků a kurz generálního štábu).

Publikace je rozdělena do tří částí nazvaných „Stabilizace“, „Vojenský příspěvek ke stabilizaci“ a „Vedení operací ve fázi stabilizace“. Tyto části jsou dále rozděleny do dvanácti kapitol, ve kterých je přehledně uvedeno nejširší spektrum témat patřících do oblasti operačního plánování a úlohy ozbrojených sil při stabilizačních operacích. Obsahem je např. role mezinárodního společenství a jeho ozbrojených složek ve vztahu k nestabilním a rozpadajícím se státům, proces

plánování, realizace, podpora a vyhodnocování stabilizačních operací a operací na podporu vlády zákona a práva, apod.

V této souvislosti si rovněž nelze nepovšimnout dosti podrobně rozpracované stati k problematice vojenského plánování – jednak v oblasti plánování na základě schopností (CBP – Capability Based Planning), naznačení trendů tvorby a rozvoje těchto schopností, a v neposlední řadě i hodnocení podle schopností (CBA – Capability Based Assessment). Jednotliví autoři se zde dále věnují jak otázkám plánovacího prostředí a plánovacích postupů, tak i úvahám o charakteru budoucího plánování a integraci sil. Je zde rovněž analyzován nový fenomén – vznik a existence soukromých bezpečnostních polovojenských agentur resp. společností. Je zde objasněno jejich místo a role v konfliktu a období po jeho ukončení, a vztahy mezi nimi a jednotkami ozbrojených sil.

Značná pozornost je v dokumentu rovněž věnována roli a úloze zpravodajských služeb v soudobých a budoucích stabilizačních operacích. V kapitolách je řešena problematika požadavků, kladených na zpravodajské složky ve stabilizačních operacích a nutnost koordinace mezi jednotlivými komponenty, způsob využívání jejich zdrojů a prostředků, a také např. problematiku organizace systému řízení a velení zpravodajských služeb.

Velmi cenné jsou informace autorů, věnované popisu a využívání zkušeností z různých válečných konfliktů, včetně tzv. konfliktů nízké intenzity z nedávné historie. V tomto považuji za vhodné zmínit zejména stabilizační operace vedené v současné době v Iráku a v Afghánistánu, z dřívějších pak operace v IFOR/SFOR v Bosně a Hercegovině a KFOR v Kosovu nebo válečný konflikt v Ománu v letech 1973-1975.

Rostoucí účast civilních subjektů v operacích

Co sdělit čtenářům závěrem? Nejen to, že dokument je nasycen spoustou velice názorných schémat, obrázků a grafů, které vhodně ilustrují textovou část publikace, ale zejména skutečnost, že celým dokumentem se vcelku nenápadně prolíná nepřilíš zdůrazňovaná myšlenka, která je podle mého názoru jednou z nejdůležitějších, co by si člověk pracující s tímto dokumentem měl odnést: touto myšlenou je zřetelný posun v charakteru jak budoucích operací, ale i těch v současné době probíhajících. Tento posun spočívá v rostoucí účasti civilních subjektů ve válečných konfliktech, zejména pak ve stabilizačních operacích. Tato účast je velmi znatelná nejen v tom, že současné válečné konflikty zasahují do běžného života civilních subjektů na postižených územích v daleko větší míře, než kdykoliv v minulosti, ale i v aktivní účasti civilních komponentů, jakými jsou soukromé (civilní) bezpečnostní agentury, polovojenské soukromé jednotky apod.

Security and Stabilisation: The Military Contribution, vydalo Development, Concepts and Doctrine Centre, MOD, Shrivenham, Swindon, Wiltshire SN6 8RF, 2009, 244 stran.

pplk. Ing. Miroslav Krčmář